

Verslag digitale co-creatiesessies Omgevingsvisie centrumgebied Spijkenisse

Inleiding

Werken gezonde, veilige en fijne leefomgeving in het centrumgebied doen we niet alleen, maar onder andere samen met partners die actief zijn in en rondom Nissewaard. Om de toekomst van het centrumgebied van Spijkenisse nog meer richting te geven, wordt de omgevingsvisie ontwikkeld. In de omgevingsvisie willen we oplossingsrichtingen aanreiken voor uitdagingen die nu en in de toekomst op ons pad komen. En kansen benutten die ons verder brengen. Niet alleen op het gebied van ruimtelijke aspecten, maar ook in relatie met sociale aspecten. Welke oplossingsrichtingen er zijn? Daarover zijn we in vier digitale bijeenkomsten met onze partners in gesprek gegaan.

De bijeenkomsten vonden plaats rondom de volgende thema's:

1. Sociale aspecten (28 januari '21)
2. Ruimtelijke ontwikkelingen (2 februari '21)
3. Milieu, gezondheid en veiligheid (2 februari '21)
4. Bestuurlijke samenwerking (4 februari '21)

In dit verslag zijn de gesprekken samengevat. De opbrengst vanuit de verschillende sessies komt in grote lijnen met elkaar overeen. Dit biedt een mooie basis voor de omgevingsvisie. Het advies nemen we ons ter harte bij het opstellen van de omgevingsvisie. Daarnaast bieden de bijeenkomsten ook een mooie basis om met elkaar in gesprek te blijven.

Hoofdambitie van het 'dorp'

De hoofdambitie werd gedragen. Wel werden argumenten aangedragen om deze wat te concretiseren. Er wordt liever gesproken over het 'dorp' in plaats van het centrum. Er schuilt kracht in dit dorpse karakter, waar men zich verbonden mee voelt. Met name de Spijkenisser zelf voelt zich momenteel verbonden, daarbuiten is de binding met Spijkenisse kleiner. Door de dorpse identiteit te koppelen aan regionale voorzieningen van stadsniveau, moet het een functie hebben waardoor zowel Nissewaarders als Voorne-Putten zich verbonden mee voelt. Daarnaast zou ook wonen een onderdeel van de hoofdambitie moeten zijn, zeker gezien de verdere verdichting van het centrum. Evenals scholing, vanwege de ambitie voor middelbaar en hoger beroepsonderwijs.

Wat is goed?

In Spijkenisse zijn er een aantal zaken waar men trots of is of die men wil behouden. Zo wordt het historische karakter van de Voorstraat gewaardeerd, evenals iconische plekken zoals het Uitplein, theater en de bibliotheek. Het liefst ziet men deze plekken duidelijker geaccentueerd en met elkaar verbonden. Aangegeven wordt dat het centrum de afgelopen jaren op verschillende plekken mooier geworden. De voorzieningen zijn goed en snel te bereiken, het openbaar vervoer is goed ontwikkeld. Aangegeven wordt wel dat het centrum zich leent voor 'gericht' boodschappen doen, maar niet uitnodigt tot 'winkelen'.

Waar liggen mogelijkheden tot verbetering?

Op de vraag wat men belangrijk vindt voor het centrum was er veel overeenstemming. Met name genoemd is: sfeer, gezelligheid, terrassen, groen, ruimte voor ontspannen, ontmoeten en bewegen, minder leegstand en meer en een gevarieerder woningaanbod in het centrum.

De kansen die worden gezien voor verbetering en waarvoor aandacht voor moet zijn in de omgevingsvisie, komen dan ook overeen. Het centrum wordt ervaren als versteend, versnipperd en onsamenhangend. De verschillende plekken zijn niet met elkaar verbonden en een logische routing in het centrum ontbreekt. Ook is het teveel gericht op functioneel shoppen. Spijkenisse weet zich, ondanks dat het best wat te bieden heeft, niet goed te profileren. Er is veel geïnvesteerd in hardware (gebouwen), maar de identiteit ontbreekt. Resultierend in een slecht(er) imago. In regionaal verband kan Spijkenisse zich onderscheiden met het hogere voorzieningenniveau, mogelijkheden voor meer indoor-activiteiten en de bereikbaarheid richting Rotterdam en Den Haag. Ook het toevoegen van hogere beroepsopleidingen wordt als waardevolle toevoeging op het eiland Voorne-Putten gezien.

Naast onsamenhangend, zijn de huidige routes niet voldoende toegankelijkheid vanwege fysieke obstakels. Het ontbreekt het aan gezelligheid en sfeer, gekoppeld aan een te beperkt aanbod van horeca. Het liefst ziet men én meer horeca én een breder aanbod, zodat het makkelijker wordt om een gezonde keuze te maken. Door het mengen van verschillende functies (wonen, winkelen, leisure en huiskamers) kan verbondenheid in het centrum gecreëerd worden. Ontmoetingsruimte voor een ieder (kleinschalige, laagdrempelige, vertrouwde huiskamers, geen wijkcentrum of bibliotheek), waar men in een ongedwongen een kop koffie kan drinken (gekocht of zelf meegenomen), studeren of mensen ontmoeten werd in het bijzonder genoemd als toevoeging. Ook werd aangegeven dat er voor jongeren te weinig vertier is in het centrum. Er wordt daarom aandacht gevraagd voor ruimte voor indooractiviteiten of ruimte voor het kunnen repeteren, een concert of ontmoetingsplek. Belangrijk punt dat sterk naar voren kwam betreft de vergroening van het centrum in relatie tot verblijven, ontmoeten en bewegen. Een plek die specifieke aandacht behoeft en veel kansen biedt is het stadspark (zie bijlage 1 voor alle genoemde punten).

Hoe kan de openbare ruimte bijdragen aan sociale aspecten?

De omgevingsvisie verbindt het fysieke domein aan het sociale domein. Er is dan ook gesproken over manieren waarop de openbare ruimte kan bijdragen aan sociale aspecten, voor zowel jong als oud. Tevens wordt hiermee bijgedragen aan de leefbaarheid en gezondheid. Het meest voor de hand ligt een openbare ruimte die uitnodigt tot ontmoeten en bewegen. Denk hierbij aan jeu des boules of schaken in de buitenlucht, een speech plateau, muziekkoepeel in het park op bij het theater, het toevoegen van speeltoestellen of calisthenics-sportapparaten om buiten te sporten.

Door het creëren van een aangenamere openbare ruimte, naar een verblijfsruimte waar men langere tijd wil verblijven, wordt de levendigheid vergroot. Het stadspark biedt hiertoe veel potentie, evenals het plein naast het theater wat middels bijvoorbeeld waterspuiters aantrekkelijker kan worden gemaakt (waar kinderen spelen en ouders willen blijven). Zoek hierbij ook de koppelkansen: plekken waar functies aan elkaar worden verbonden (denk aan park aan horeca verbinden). Ook kan er meer met de grachten en het Havenplein worden gedaan, om dit gebied gezelliger te maken in plaats van naar de achterkanten te kijken.

Een aantal andere concrete punten die nog genoemd zijn:

- Kunst in de openbare ruimte (bijv. gedichten op muren of plekken waar jongeren zelf met graffiti aan de slag kunnen);
- De markt is heel zielig. Wellicht door het dorp heen plaatsen.
- Een gezellige, ongedwongen huiskamer. Eventueel gekoppeld met horeca of andere functies (bijv. gezonde horeca) en waarbij de link wordt gelegd met de buitenruimte (lees: bijv. installatie watertappunten).

- Groot bord bij entree van centrum waarop de activiteiten te zien zijn.
- Watertappunten beschikbaar voor iedereen.
- Gratis WiFi in het centrum.
- Indoor kinderopvang (gratis), voor ouders die het centrum in gaan.
- Verticale tuinen, om de illusie te scheppen dat er iets gebeurt in het centrum als de winkels dicht zijn. Dit in het kader van veiligheid.

Wat zijn aandachtspunten in relatie tot verduurzaming?

Zowel klimaatadaptatie als energietransitie moeten in de omgevingsvisie worden meegenomen. Door de gesprekpartners wordt de prioritering van klimaatadaptatieve maatregelen boven energietransitie in het centrum ondersteund. Wél moet, waar mogelijk, ook worden bijdragen aan energietransitie (denk aan zonnepanelen op daken: “elke vierkante meter is nodig”). Daarnaast ook zonnepanelen verplichten bij nieuwbouw, plus vergroening op platte daken en eventueel verticaal. Voor het centrum moeten er alternatieven voor gas komen, ook dit kost ruimte (bijvoorbeeld door plaatsen transformatiestations). Hier moet rekening mee worden gehouden.

Daarnaast is er in het centrum behoefte aan elektrisch laden en het bieden van oplaadpunten. Dit ook bezien in relatie tot minder parkeren op maaiveld. Ook moeten er goede vervoersoplossingen zijn, voor als men met het openbaar vervoer reist (als voor- en natransport). Als men tot laat kan reizen, kunnen bezoekers worden verleid langer in het centrum te blijven. Ook draagt het niet monofunctioneel inrichten van het centrum voor winkelen, maar ook als gebied voor bedrijvigheid in te richten (plint voor ondernemen of werken aan huis), bij aan de levendigheid.

Wat zijn adviezen met betrekking tot de fysieke leefomgevingskwaliteit?

In het centrum komen meerdere opgaven samen, maar de ruimte is beperkt. De fysieke leefomgevingskwaliteit kan door verdere verdichting onder druk komen te staan. Hier moet in de omgevingsvisie rekening mee worden gehouden, om de effecten vanuit milieu op de gezondheid te beperken. Aangegeven wordt dat de gemeente in het traject tot nu toe, al veel aandacht heeft besteed aan gezondheid (o.a. in trends en ontwikkelingen, via de enquête, de hoofddambitie). Het is nu aan de gemeente om de bandbreedte aan te geven, de gemeente kan differentiëren in normen. In het centrumgebied kan daarom differentiatie in geluidsnormen plaatsvinden.

Andere adviezen die zijn gegeven om de leefomgevingskwaliteit te vergroten zijn:

- De verkeerstromen, die organisch zijn gegroeid, beter te organiseren middels een verkeersplein.
- Differentiatie van doelgroepen voor wonen ten behoeve van leefbaarheid. Bijvoorbeeld niet alleen forenzen, dan is er overdag geen reuring in het centrum. Mix van jongeren, zodat de verdeling beter is.
- Gebruik water als sturend element. Het centrum is erg versteend. De hele hete zomers zijn alleen te koelen door het toevoegen van bomen en water. Daarnaast ook oog voor herinrichting pleinen met waterberging eronder en verduurzaming – groen – op daken. Dit betekent prioriteiten verleggen, waarin moet worden geïnvesteerd door de gemeente en andere stakeholders.
- Elektrische auto's opladen in parkeergarages vormen momenteel een risico i.v.m. brandveiligheid. Er is hiervoor nog geen handelingsperspectief op vanuit hulpverleningsperspectief.

Bijlage 1 – Genoemde verbeterpunten en kansen

- *Weinig samenhang in het centrum.*
- *Logische (loop)routing ontbreekt. Er zijn harde lijnen/afscheidingslijnen in het centrum.*
- *Aandacht voor routes door centrum voor kwetsbare mensen/senioren/mindervaliden. Het centrum kent nu, door o.a. hoogteverschillen, fysieke obstakels en is niet goed toegankelijk.*
- *Uitgezette wandelroutes in het centrum, om bij te dragen aan gezondheid.*
- *Dat het centrum versnipperd is, wordt gemerkt bij evenementen.*
- *Mensen van buitenaf hebben een bepaald beeld van Spijkenisse (slechte identiteit). Er zijn kwaliteiten aanwezig, maar deze worden niet goed genoeg in samenhangend gebracht en vermarkt: polder, dichtbij strand, architectuur (wereldwijd bezocht), veel activiteiten.*
- *Etaleer meer wat er (te doen) is: plaatsen van infoschermen.*
- *Ambitie voor een stad, maar Spijkenisse is een dorp. Moeten het beste dorp voor alle steden worden. Dat zou een betere profilering zijn. Dan verrassen we mensen als ze hier komen.*
- *Sfeer van het dorp terugbrengen in de stad: meer groen, zorgen dat het er prettig is om te verblijven, ontspannen.*
- *Er is veel geïnvesteerd in hardware (gebouwen), de identiteit ontbreekt.*
- *Verbinding met het oudere deel ontbreekt. Door de leegstand moet de bestemming van dat gedeelte veranderen.*
- *Bij nieuwbouw in materialenkeuze terug gaan c.q. aansluiten bij het dorpse karakter.*
- *Havenplein is bedoeld voor ontmoeting/ evenementen, maar leeft niet. Het ligt buiten het winkelcentrum (zit niet in de looproute en is gemaakt). Voorkeursplek voor meer horeca is bij café Mertz, op het Uitplein. Deze plek moet omarmd worden. Kansen langs het havengebied worden ook gezien, mits uitstraling wordt aangepakt en beter verbonden met het centrum.*
- *Locatie achterkant Kopspijker (Leeuw van Putten) zou zich ook lenen voor horeca, om natuurlijke doorloop te creëren vanuit de Voorstraat.*
- *Jongeren zien het centrum als blinde vlek, noodzaak om er te verblijven is er niet. Nadenken over scholing om ze naar het centrum te trekken.*
- *Leegstand wegnemen door geven andere functie van de ruimtes, voor meer mensen (leven) in die gebieden.*
- *Ontmoetingsruimte (kleinschalige, laagdrempelige, vertrouwde huiskamers, geen wijkcentrum of bibliotheek) voor mensen met vragen of problemen, maar ook voor een kopje koffie (kopen of zelf meenemen). Waar je zomaar naartoe kunt gaan, zonder dat je persé iets hoeft/moet/zoekt.*
- *Winkelen is een onderdeel van het centrum, naast andere functies. Het centrum moet levensloopbestendig zijn: het moet voor iedereen interessant zijn om naartoe te gaan.*
- *Ruimte voor startende ondernemers, geen monofunctioneel centrum.*
- *Meer horeca met een gezond aanbod in het centrum (meer gezonde keuzes).*
- *Behoeft aan ontmoetingsplekken anders dan uitgaansmogelijkheden voor jeugd. Bijvoorbeeld een (vast) podium voor repteren, optredens of ontmoetingsruimte.*
- *Ruimte waar ontwikkeling van de creatieve klasse kan plaatsvinden wordt gemist (centrum van de kunsten is alleen aanbodgericht, gaat om locaties voor kleine ondernemers waarbij andere doelgroepen worden aangetrokken).*
- *Meer beweegvoorzieningen in de openbare ruimte om bewegen te stimuleren.*
- *Meer speelvoorzieningen. Hierbij de buitenruimte zo inrichten dat er koppelingen worden gemaakt tussen bijvoorbeeld spelen en horeca, zodat het aantrekkelijker wordt om er te verblijven voor zowel jong als oud.*
- *Toevoegen watertappunten.*

- *Grote pleinen leuker inrichten en tegelijkertijd beschikbaar houden voor evenementen.*
- *Leuk voor het oog: kunst & cultuur zoals graffiti/tekst op gebouwen.*
- *Stadspark kan beweegvriendelijker worden gemaakt. Ook liggen er kansen in het kader van klimaatadaptatie en vergroening.*
- *Centrum voor de Kunsten is niet met de auto bereikbaar. Daar is behoefte aan een Kiss and Ride in verband met veiligheidsgevoel en het afzetten van kinderen.*